

UUTISET

Veljistä ja siskoista pidetään huolta

■ Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin ja Oulun Sotaveteraanijärjestöjen päätösjuhlaa vietettiin Oulun kaupungintalolla lauantaina. Veteraaniperinnettä jatkavat Tammenlehvän Perinneliitto ja alueelliset yhdistykset.

Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin ja Oulun Sotaveteraanijärjestöjen päätösjuhlaa vietettiin Oulun kaupungintalolla lauantaina. Veteraaniperinnettä jatkavat Tammenlehvän Perinneliitto ja alueelliset yhdistykset.

ohi kanniakaan ja maanlajuisen järjestötoiminnan, Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja ja nykyään Tammenlehvän Pohjois-Pohjanmaan Perinneyhdistyksen puheenjohtaja **Reijo Sallinen** huomauttaa.

Tammenlehvän Perinneliiton tukitakansa, Sallinen tähdentää. Veteraaniperinnettä jatkavat Tammenlehvän Perinneliitto ja alueelliset yhdistykset maakunnissa. Aiemmin toimintansa ovat lukuunottamatta Rintamaveteraanijärjestö ja Rintamaisat. Ensimmäinen aikoinaan perustettu veteraanijärjestö Sotavälikin lopetettiin

män vuoden aikana.

Oulun Sotaveteraanijärjestö aktiivijäsen **Eino Anttila**, 99, osallistui lauantaina päätösjuhlaan Oulussa.

- Aina kun on kutsuttu, olen ollut mukana viettämässä veteraanijuhlia. Yhdistyksen toiminnassa tärkeinä on ollut kaverien tapaaminen. Jatkan Tammenlehvän toiminnassa voimin mukaan, **Eino Anttila** kertoo.

Anttila toimi sodan aikana radiostahotijana eli radistina, mutta ei osallistunut sotatoimiin rintamalla.

- Minua kuskattiin autolla, minne käskettiin. Olin 17-vuotias, kun minut kutsuttiin armeijaan.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 80 vuotta siitä, kun toinen maailmansota lopetti. Sodan viimeinen vaihe Suomessa oli Lapin sota vuosina 1944-1945. Viimeiset saksalaiset oli karkotettu Lapista 27. huhtikuuta 1945.

Nuorimmat sodassa olleet ovat nyt satavuotiaita. Viimeinen ikäluokka, joka komennettiin rintamalle, oli vuonna 1925 syntynyt mies.

Sodan loputtua sotaveteraaneja oli noin 600 000 ja maanpuolustustehtävissä olleita naisia noin 200 000.

- Ikäluokka alkaa olla lopussa. Sotamme veteraaneja on jäljellä koko maassa noin 1400. Yli puolet

on naisia, Sallinen kertoo.

Veteraanit perustivat Sotaveteraaniliiton ajamaan etujaan vuonna 1957. Ensimmäisenä kiinnitettiin huomiota asumiseen. Sotavälikin veljesliitto oli ainoa, joka sai jatkaa toimintaansa sodan jälkeen.

Yksi järjestö ei riittänyt, vaan Suomen perustettiin vuonna 1964 Rintamaveteraanien liitto. Nimi muuttui vuonna 1999 Rintamaveteraaniliitoksi. Rintamaveteraanien liitto perustettiin vuonna 1980, mutta lakkautettiin vuonna 2003.

Parhaimmillaan Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirissä oli 21 jäsenyhdistystä. Oulun Sotaveteraanijärjestys aloitti toimintansa 1980.

- Kun veteraanisukupolvi oli vähenemässä, järjestöt olivat aktiivisia. Veteraanit hoitivat itse toimintaa. Ehdotuksena suurin saavutus oli veteraanilain säilyttäminen vuonna 2009. Vähiä lupasi kaikille sotiemme veteraaneille ilmeisen kotipalvelun. Nyt asiaa hoitavat hyvinvointilaitokset.

Veteraanien kuntoautuksen perustettiin useita kuntoutuskeskuksia, muun muassa Rokua.

Tammenlehvän Perinneliitto perustettiin kansallisen veteraanipäivän huhtikuussa 2003 Torniossa. Nyt liitto toimii kattavasti koko Suomessa.

Tammenlehvän Perinneliitto on

Sallinen mukaan tarkoitettu siirtämään ja vaalimaan veteraaniperinnettä.

- Nyt kun veteraanijärjestöt ajetaan alas, Tammenlehvän Perinneliittoa kehitetään valtakunnalliseksi organisaatioksi, joka toimii maanlaajuisesti yhdistyksenä. Tammenlehvä vahvoa jatkossa veteraanien, veteraanien puolisoitten sekä leskien etuja.

Tammenlehvän Pohjois-Pohjanmaan Perinneyhdistys perustettiin etujoukossa marraskuussa 2021.

- Kaikki veteraanit eli tunnusveteraanit on kutsuttu kunnallisesti Tammenlehvän Pohjois-Pohjanmaan Perinneyhdistyksen. Veteraanien puolisoet sekä lesket ovat äänestyskelpoisia.

Eri veteraanijärjestöjen kannattajajäsenet ovat siirtyneet mukaan toimintaan. Kunnat ja seurakunnat on kutsuttu mukaan yhteistyöhön, Sallinen kertoo.

Välittömässä Tammenlehvän Perinneliitto on jyrätty puolustusministeriö.

Rintamaveteraaneilla ei Sallinen mukaan ole jäljellä miljoonamääräisiä.

Vuorin järjestöissä on ollut Sotavälikin Veljesliitto.

- Se johtuu siitä, että jäsenet ovat koko sodanjälkeisen ajan olleet aktiivisia. Heidän omistuksensa on ollut veljes- ja hoivakoteja sekä sotaveteraanisairaaloita, mutta

ne on myyty pois. Rahat on käytetty, eikä saatuja omistuksia ole jäljellä. Sotaveteraaniliitto on juuri ja juuri pystynyt pyörittämään toimintaansa.

Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin yhdistyksillä on jonkin verran testamenttilahjoituksina saatu varallisuutta.

- Varat on säilytetty ja rahoja käytetään veteraanien tukemiseen, perintetyöhön ja maanpuolustuksen tukemiseen.

Jatkossakin Tammenlehvän Pohjois-Pohjanmaan Perinneyhdistys jatkaa veteraanien perintettä ja juhlapäivien viettoa.

Juhlapäivik on muun muassa kansallinen veteraanipäivä huhtikuussa, itsenäisyyspäivä sekä paikalliset juhlat Oulussa. Tärkeää on myös hengen työn jatkaminen, mutta säännöllinen toiminta vähenee. Oulun Sotaveteraanijärjestöksen puheenjohtaja **Hannu Ojalehto** kertoo.

Tammenlehväkuoro jatkaa toimintaansa Oulussa. Nimi muutettiin Oulun Sotaveteraanikuorosta Oulun Tammenlehväkuoroksi, kun viimeinen sotaveteraani poistui kuororivistä kolme vuotta sitten.

ELINA URIN

POKKA PERIA

Oulun Sotaveteraanijärjestöjen aktiivijäsen Eino Anttila, 99, vaihtoi kuumia kassamedustajia (kok.), majuri evp Juha Hännisen kanssa veteraanien päätösjuhlassa lauantaina Oulussa.

Eino Anttila harmittelee Oulun Sotaveteraanijärjestöjen toiminnan loppettamista.

Veteraanien perinteen vaaliminen jatkuu Oulussa, vakuuttavat Oulun päätösjuhlaan osallistuneet Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja Reijo Sallinen (vas.) ja Oulun Sotaveteraanijärjestöjen puheenjohtaja Hannu Ojalehto. Sallinen on Tammenlehvän Pohjois-Pohjanmaan Perinneyhdistyksen puheenjohtaja.